

BENGTSBO I GRYTNÄS SOCKEN

Anders Larssons mantal

OM ANDERS LARSSON

Klrd, 1, f 350v, 28 jan 1607

Kom Lasse Nilsson i Bengtsbo och talade till Anders Larsson i Bengtsbo om en brodersdel i Bengtsbo, som han mente att åkomma hustruns fader Lars Andersson till. Då vittnade några gamla män, att denne Lasse Andersson ägde en syster, benämnd hustru Marit, vilken var Anders Larssons moders faders syster, samt Lars Nilssons faders fadersyster. De haver bytt sig emellan mer än 40 år härtill, och hustru Marit fick Bengtsbo på sin systerdel, och Lasse Nilssons hustrus fader fick sin del i Kyrkbyn. Därför dömdes Anders Larsson i Bengtsbo att behålla, som så länge och oklandrat stått haver, efter 20 Cap Jordabalken.

Klrd, 1, f 351, 28 jan 1607

Anders Larsson i Bengtsbo tillsades fasta på en systerdel i förenämnda Bengtsbo, som han köpt hade av hustru Sisilia i Grådö i Hedemora socken för osmundsjärn 3 fat.

Klha, I, AI:8, f 264v, 5 aug 1607

Per Larsson på Djäknehyttan för svarslösen ...

Hans broder Anders Larsson i Bengtsbo ...

Älvsborgs lösen år 1613

Volym 45:

Jöran Matsson 2
Anders Larsson 2

Volym 46:

Jöran Matsson 2
Hans Ersson 2
Anders Larsson änklings 1

PER ANDERSSONS MARKFÖRVARV

Klrd, 1, f 719v, 4 okt 1631

Per Andersson i Bengtsbo uppbjöd andra resan Karin Andersdotters i Håkonbenning jordedel med hus och äng, henne är till arvs fallen i Norrgården, och givit därför stångjärn 6 skeppund.

Klha, II, AI:3, f 36v, 13 maj 1635

Per Andersson i Bengtsbo i Grytnäs socken beviljades fasta på 1/3-del i Norrgården ibidem med hus, såld av hustru Malin, Mats Larssons i Södernäfde för stångjärn 9 1/2 skeppund. Brev daterat Grytnäs Prästgård den 14 oktober 1630. Mats Svensson i Södernäfde och Olof Larsson i Knutsbo med sina bomärken och Pastor Herr Jon med sitt signat till vittnes.

Noch beviljades honom fasta på 1/6-del i bemälte Norrgård i Bengtsbo, som han hade sig tillbytt av sin broder Erik Andersson på Djäknehyttan, den Erik hade löst av hustru Margareta, Anders Månssons i Månsbo för stångjärn 5 skeppund och 6 lispund, för vilken 1/6-del han hade givit till Erik i vederlag sin jordedel i Djäknehytta.

Erik Jöransson i Grytnäsbyn och Hans Persson på Djäknehyttan med sina bomärken och Herr Jon med sitt signat till vittnes. Brev daterat den 14 maj 1624.

Än beviljades honom fasta på sin hustrus system, hustru Karins, Olof Larssons i Håkonbenning i Norbergs socken jord i bemälte Norrgård. Söld av hustru Karin för stångjärn 1 skeppund 6 lispund. Mårten Hindrichsson i Knallasbenning, Hans Nilsson i Grytnäsbyn, samt Per i Risby och Hindrich i Baggebo med sina bomärken och välbemälde Herr Jon med sitt signat till vittnes. Brev daterat Grytnäs Prästgård den 22 maj 1631.

PER ANDERSSONS SVÄRMORS FÄDERNE I HEDEMORA

KLHA, II, AI:3, f 53v, 1 juni 1635

Per Andersson i Bengtsbo ifrån Grytnäs socken talte till Per Matsson i Wikbyn, sin hustrus moders hustru Kerstin, Anders Larssons i Bengtsbo, broder, om en systerdel och 1 fjärdingsland jord i Wikbyn, hustru Kerstins möderne, som han skall hava haft ifrån henne i 19 år.

Per Matsson med Per Andersson blev förlikt, att han skall giva honom på sin förenämnda svärmoders vägnar, både för avrad såsom ock nu till fullkomligt köp stångjärn 2 skeppund.

Anders Nilsson på Pershyttan med förenämnde Per Matsson, sin hustrus faders Jöns Perssons halvbroder, om en brodersdel och Jönses möderne i samma by, blev ock förlikt, och Anders giver sig tillfreds med de 4 skeppund stångjärn därpå tillförne uppburna äro.

Förenämnda Per Andersson och Anders Nilsson, vilkas den ene hustrus moders moder, den andres hustrus fadermoder hustru Brita, Mats Perssons i Wikbyn, haver varit, om 2 systerdelar jord i bemälde by, som hustru Brita och förenämnde hennes man hava löst tillhopa för stångjärn 3 skeppund, löper på henne 1 skeppund, och av detta på hennes barn, vilka äro 4 söner och 1 dotter den ena kullen efter jorden icke är deras börd, och på Anders Nilsson vilken äger sondottern 4 lispund. På Per Andersson på förenämnda hans svärmoders vägnar 2 lispund.

PER ANDERSSON KÖPER EN ANDEL I DJÄKNEHYTTANS SMEDJA

KLHA, III, AI:1, f 52v, 16 juni 1651

En smedjedel i Djäknehytte-smedjan, som sal. Olof Olofssons i Smedsbo barn och arvingar tillkommer, och Per Andersson i Bengtsbo av dem för stångjärn 4 skeppund köpt haver.

PER ANDERSSONS UPPGÖRELSE MED SVÅGRARNA

KLHA, III, AI:1, f 37, 13 maj 1650

Per Andersson i Bengtsbo och hans svågrar Didrik och Jöran Jöransson Skräddare i Bengtsbo äro sålunda med varandra vänligen görande, att Didrik och Jöran skola hava till bytes sins emellan av sin sal. svärfaders hemman hustomten emellan Humlegården och gatan, sedan på andra sidan till Backe-tomten en kålgård om Jöran Matssons vret i åkern, ett stycke, Klinko benämmt, vid Risbyåkern, ett stycke i Nyvreten i västerhörnet och äng därtill, Storröjningen benämnd och ett stycke ängeteg vid kullen emellan älven och kulladelen i Backen. Stycke i Per Anderssons hage om 29 stänger långt och 3 fot item 9 stänger och 2 fot brett. Sedan skall bemälde Per Andersson behålla för sig och sina arvingar vad över är i hus, jord, skog och skjul, till vederkänsla emot den summa, som han för sin svärfader nedlagt haver som både köpt fastedom och lagmansbrev.

JÖNS ANDERSSONS SVÄRMORS TESTAMENTE

KLHA, III, AI:2, f 83, 30 okt 1657

Jöns Andersson i Bengtsbo i Grytnäs socken presenterade ett testamente, som hans svärmoder hustru Marit i Bengtsbo gjort haver, vilket rättas så vida som de arvingar medgåvo som tillstädes voro samtycka, att Jöns skall behålla efter sin svärmoders död vad i löst och fast kan finnas, efter han henne fått hava nu i 21 år och hon lever, eller hava årligen 10 daler smt för sytning. Men emedan Erik Jönsson, hustru Marits andra måg icke var tillstädes, ty skola alla vederbörande vara nästa Ting tillstädes, då mål och tvist skall slutet bliva.

PER ANDERSSONS MARKFÖRVÄRV

KLHA, III, AI:13, f 505v, 15 aug 1669

Kom för Rätten sal. Michel Erssons sonson i Andersbenning, Per Olsson ibidem, begärandes få inbörda sin faderfaders broders, sal. Hans Erssons i Bengtsbo och Grytnäs socken jordedel i Andersbenning, v vilken var av honom igenom byte transporterad uppå sal. Olof Larssons hustru Karin Ericsdotter i Håkansbenning, emot sin arvsrätt uti Benngtsbo.

Cederade, helst att hon intet var mäktig den att behålla, utan bortpantat till sin mans bröder, Anders och Per Larssöner i Andersbenning, och dock Per Olsson likväl måst skatta för jorden.

Resolution: Alldenstund Per inte kunde bevisa ovanbemälte Hans Erssons jord var igenom pant eller köp bortkommen, utan genom byte. Och för den skull såsom Hans Ersson sin bördsrätt i Andersbenning hade avträtt, den behållning uti Bengtsbo återvunnit, var ägaren så väl denne Per Olsson som de flera hans släktingar lika som främmande blivit till denna jorden i Andersbenning, det deras Jus... tillika med Hans Erssons byte transporterat till Bengtsbo, var där finnes att inbörda.

Då kunde Rätten denne Per Olssons begäran ej för billig upptaga, utan dömde den närmast som jorden nu för tiden i pant hade, och var jordägarens arvingars medbröder, vilka ock skola förlika Per för utlagor han har måst för jorden avlägga. Och sedan de själva för henne skatta som henne i handen och brukning hava.

Här emot är appellerat i rätten tid.

Jöran Matssons mantal

JÖRAN MATSSONS JORDFÖRVARV

KLHA, II, A1:3, f 39v, 13 maj 1635

Uppbjöds första gången Olof Matssons hustrus i Bengtsbo, hustru Anna Matsdotters, och hennes systers jordedel i Bengtsbo såld Olofs broder Jöran för stångjärn 2 skeppund och en gång skodda kärrhjul för 10 lispund. Jörans broders, Anders Matssons i Hageby i Kumla socken, fädernes jordedel med hus och andra tillägor i Bengtsbo som Jöran köpt hade för stångjärn 5 skeppund och 3 nya kärrhjul.

OCH FÖRSÄLJNING

KLRD, 4, f 999v, 20 maj 1653

Jacob Hallen vid Avestafors fick fasta på en jordedel, som han av Jöran Matsson i Bengtsbo för 30 daler kmt köpt haver.

Item beviste Jacob att han haver köpt av bemälde Jöran en sved om 3 i Rusbo belägen för 30 daler kmt. Och en vret av Hans Andersson vid Forsen för 50 daler kmt. Och vill därpå taga fasta efter de lagståndna voro.

Där emot framsteg Mats Ersson i Bengtsbo och berättade sig till dessa 2 brodersdelar vara rätt bördsmän, begärandes få lösa dem igen, vilket honom inte förvägras kunde. Men tillsades honom att han det innan 6 veckodagar göra skulle, varom icke behåller Jacob dem för välfången egendom.

KLRD, 4, f 999v, 20 maj 1653

Måns Andersson vid Avestafors fick fasta på dessa jordelotter, som han köpt haver. Av Jöran Matsson i Bengtsbo ett stycke jord i Rusbo beläget.

ANDERS MATSSON VILL ÅTERKÖPA

KLRD, 26, 22 maj 1690

Anders Matsson i Bengtsbo begärde få igenlösa av bokhållaren Hans Hermansson Malmin en vret, Rusbovreten kallad, som lyder under Jöran Matssons mantal, det han åbor. Ty att hans farfaders far Jöran Matsson i Bengtsbo har vreten sålt till sal. verkmästaren Jacob Hallen vid Avestastad, därefter vreten är vidare kommen i sal. myntskrivarens Baltzar Lemons händer, och hans arvingar nu vidare den sålt till Malmin, alltså förmenar Anders Matsson sig närmast vara den att få börda eller inlösa till mantalet igen. Malmin lät efter han i dag är annorstädes på Ting, nämligen i Sala socken, och insände mästern Jacobs bekomna lagfarna brev på jorden av dato den 10 juni 1649. Item fasta av den 20 maj 1653, där då infört finnes att Anders far Mats Ersson klandrat köpet och blivit honom förelagt 6 veckodagar till inlöseningen eller skulle han vara däriifrån. Alltså påstår Malmin att ingen börd mera härpå falla kan, utan skattar han med under hammanet och vill bliva vid vreten bibehållen.

Resolution: Ingen börd kan kändanden här tala på sedan jorden blivit lagfaren och fastad utom börd, men efter Kungl. Placatet anno 1677 som förbjuder hemmanens delning tycks han hava fog till sin talan.

(Nämnden diskuterade vad som gäller högst, fastebrev eller Placat, och skall undersöka detta)

MATS ERSSONS JORDFÖRVARV

KLRD, 27, 16 okt 1686

Mats Ersson i Bengtsbo fick fasta på sin farsysters, Ingeborg Jöransdotters, besittande uti bemälte Bengtsbo, både hus och jord och alla dess tillhöriga lägenheter, som hon den 7 maj 1680 hade sålt till Direktören Nils Gripenmark för 310 daler kmt, och Mats inbördat haver.

TVIST OM ANDELAR MELLAN JÖRAN MATSSONS ÄTTLINGAR

KLRD, 36, f 1107v, 9 okt 1697

Soldaten Daniel Olofsson Påhle den 4 september sistlidne fullmäktigjörd av framlidne hustru Kerstin Jöransdotters arvingar, sin svärfader Eric Larsson Stake och sin hustrus mosters, hustru Kerstin Johansdotters man Johan Andersson, borgare i Sala stad, samt Mats Johansson Broms, vid detta Ting att söka Anders Matsson och hustrus Kerstin Jöransdotters pretention uti Bengtsbo, som för 57 år tillbaka skall vara kommen henne och hennes arvingar, kärandena, ifrån, ändock de därpå icke mera betalning uppburit än 40 daler kmt, nämligen 20 daler som Mats Johansson åtnjutit, och 20 daler som Eric Larsson på sin hustrus Malin Johansdotters vägnar emottagit, fordrande nu av förbenämnde svaranden vad hustru Kerstin Jöransdotters arvedel i Bengtsbo skulle efter ågångna rev och värdering befinnas mera värd vara än förberörda 40 daler som arvingarna bekänna sig därpå bekommit hava.

Svarandena uppviste:

1) Ovanbenämnde Eric Larsons köpebrev av den 27 augusti 1672 varigenom han upplåtit sin hustrus mors syster, hustru Malin Jöransdotter i Bengtsbo sin hustrus arvsrätt ibid för 23 daler kmt, som år 1683 och 1686 trenne gånger uppjuden blivit.

2) Mats Johanssons den 20 september 1677 givna köpebrev till Mats Ericsson i Bengtsbo uppå sin jordedel ibid för 50 daler kmt.

Framlidne hustru Kerstin Jöransdotters sal. mans Johan Åkessons till Per Knutsbo i Risbyn anno 1646 den 20 november utgivna förskrivning uppå 2 skeppund stångjärn, varför han honom pantsatt en vret vid Bengtsbo att nyttja och bruka till dess han finge sitt järn igen, vilket svaranden

4) beviste med Per Knutssons kvittobrev daterat den 9 mars 1655 vara levererat av Mats Ericsson, blev ddär emot vreten tillträdd såsom närmaste bördsmän.

5) Haver bemälte Johan Åkesson sålt skogvaktaren Christopher Ham-

marsmed vid Avestafors sin del uti nya röjningen vid oppsjögrinden och Baggarbo belägen för 15 daler, som bevistes med köpebrev daterat den 10 april 1651, varå Häradsfasta given är den 20 maj 1653.

6) Framteddes ett köpebrev av den 22 maj 1650 varutinnan Jöran Matsson i Bengtsbo bekänner sig uppå sin framlidne dotters, Kerstin Jöransdotters, omyndiga barns vägnar, med deras faders och sin mågs Johan Åkessons samtycke hava sålt till mäster Jacob vid Avestafors vad övrigt var av den lilla jordedel som bemälte hans dotter Kerstin efter sin moder hustru Margareta Ersdotter i Bengtsbo ärvt hade, för 30 daler kmt, för vilka han köpt jord igen i Baggebo utav Hindrich Månsson, berättandes den försålda jorden i Bengtsbo hava varit belägen från Skälsbo gärdesgård nordan om, till JKöran skräddares gärdesgård söder om, till allemansvägen väster, och in uti älven österut. Häradsfasta meddelt är den 20 maj 1653.

Påståendes svarandena hustru Kerstin Jöransdotters arvingar således ingen vidare pretention i Bengtsbo hava, ty den händelsen skulle deras morfader väl hållit dem densamma på ett ställe tillhanda, och inte köpt dem in i Baggebo, begärde alltså irån detta kärandenas obefogade klander en gång för alla befriade bliva.

Resolution:

Såsom svarandena bevisa

1) Med färbenämnda hustru Kerstin Jöransdotters mans, Johan Åkessons i Bengtsbo, till Per Knutsson i Risbyn anno 1646 den 20 november utgivna förskrivning uppå 2 skeppund stångjärn, att han pantsatt honom sin tredjepart uti en vret vid Bengtsbo belägen, att nyttja och bruka till dess han finge sin fulla betalning igen.

2) Med Per Knutssons kvittens av den 9 mars 1655 att Mats Ersson såsom närmaste bördsmän samma hans del uti benämnte vret inlöst med

benämnde 2 skeppund stångjärn levererade.

3) Med köpebrev av 10 april år 1651 att merbenämnde Johan Åkesson sålt till skogvaktaren Christopher Hammarsmed i Avestafors sin del uti nya röjningen vid Oppsjögrinden och Baggebo belägen för 15 daler, var uppå Häradsfasta given är den 20 maj 1653.

4) Med köpebev av den 20 maj 1650 att dess svärfader Jöran Matsson i Bengtsbo uppå sin sal. dotters Kerstin Jöransdotters omyndiga barns vägnar, med faderns Johan Åkessons samtycke, sålt till mäs-ter Jacob vid Avestafors vad övrigt var utav den lilla jor-
del bemälte hans dotter Kerstin efter sin moder hustru Margareta Eriksdotter i Bengtsbo ärvt hade för 30 daler kmt, beskrivande jorden vara belägen ifrån Skälsbo gårdesgård nordan om, till Jöran Skräddares gårdesgård söder om, till allemansvägen väster, och in uti älven österut, Häradsfasta meddelt är den 20 maj 1653,

Varav klarligen synes att Johan Åkesson ingen jord för sina barn har haft i Bengtsbo i arv att vän-
ta, eljest hade han inte givit sig därifrån till Baggebo.

Och inte haver Mats Ericsson i Bengtsbo och hustru Malin Jörans-
dotter låtit sig övertalas här ovanpå att giva, den förra till Mats Johansson 50 daler, och den senare till Eric Larsson 23 daler som köpebrev av den 20 september 1677 och 27 maj 1672. Å trenne laga Ting uppbjudet och sedan utan klander lagståndet, visa.

Alltså och emedan kårandena eller deras fullmäktige icke gitter be-
visa ovanbemälte hustru Kerstin Jöransdotter hava varit arvfallen och berättigad till mera jord i Bengtsbo än hon efter sin moder darsammastädes ärvt, och mannen Johan Åkesson dels i hennes livs-
tid och under varande äktenskap försålt, dels efter hennes död tillika med svärfadern abaliserat, vilken ej heller bevisas någon jord darsammastädes barnen till arv efterlämnat haver, som de på sådan händelse långt för detta i så långa tid tillförne väl påtalt

5
hade och sin rätt utsökt. Kland-
rande nu allenast givna tillförne lagfart och lagståndet samt fasta pågivet är. Att för den skull befria svarandena ifrån kårandenas tilltal, och desamma sakfällas för bägge fastebrevens klander till 6 mark smt efter det 39 Cap Tings-
målalbalken.

KLHA, V, AI:1, 30 maj 1688, opag.

Per Andersson i Bengtsbo klagade,
att Per Andersson i Knallasbenning
som äger 1/8-del i hemmanet med
honom uti Bengtsbo, orsakar stor
ohägnad i hemmanet,

Litt. A, C och D

UPPGÖRELSE OM ANDERS PERSSONS ARVEDEL I RISBYN

KLRD, 38, f 1097, 22 okt 1698

Avsades emellan Mats Persson i Risbyn kärande, och Anders Mattson i Bengtsbo å sin styvsons Elian Anderssons vägnar, och hustru Anna Andersdotter i Bengtsbo, svarande, angående jordlösen i Risbyn varom tvistats, att såsom Mats Perssons sal. broders, Anders Perssons trenne barn, nu svarande, ej mera jord uti Risbyn tillsammans äga än till 2 stigar 3 korgar kolränta, vilket ej räcker till 1/8-dels hemman, varunder ingen i denna landsort efter förordningen av den 1 maj 1698 må besutten bliva, det för den skull erkänns Mats Persson berättigad att lösa samma jord efter länsman-naorder, samt svarandena skyldiga där emot lösa och till honom avstå eftersom svarandena kunna sig till bättre lägenhet få lösa sig till i Bengtsbo,

KLRD, 57, f 650v, 25 sept 1708

Förekom unge Mats Persson i Risbyn, påståendes att emedan han arvfallen är till en brodersdel i bemålte Risbyn, och anno 1698 erhållit dom till inlösen av sin broders Anders Perssons i Bengtsbo anpart och arvejord darsamma-städes, samt hans barn gottgjort och värdet därför tillställt, honom också tillåtas må, att få utlösa Mats Olofsson i Bengtsbo, Per Andersson i Nyhyttan och Jöran Jöran-son i Pålsbenning ifrån den ena systerdel de är arvfallna till. Varav går allenast 1 stig 1 1/2 korg årlig kolränta, så att han tillförne största delen ägande och på hemmanet sittande, må jämväl bliva vårdande om det mindre och få bringa det tillsammans uti en hand och besittning.

Mats Olofsson i Bengtsbo, Per Andersson i Nyhyttan, och jämte dem unge Anders Persson i Bengtsbo, Mats Perssons i Risbyn brodersson inställde sig till svars i saken, berättande att Mats Perssons broder, framlidne Anders Persson, gifte sig till Bengtsbo med Olof Perssons syster, vilken Olof åter var Mats och Anders Perssöners systers laggifte man, havande bägge samma aliance och svägerska, till den änden sökt att de skulle byta jord och Anders Persson bli-ven jämte sin broder Mats Persson besutten i Risbyn, men Olof Persson i Bengtsbo kvarsittandes måste sin hustrus jordedel avträda i Risbyn för sin systers jord i Bengtsbo, påståendes efter vice versa uttagen stämning Mats Olofsson, Per Andersson och Anders Persson att få i jämlikhet med förbemålde giftermåls- och jordutbytesinstrumenter få lösa Anders Persson den äldres arvfallna jord i Risbyn tillbaka och med deras ännu innehavande systerdel samman-lägga, så att endera av dem, och helst unge Anders Persson som ännu fullkomlig lösen för sin farfaders jord i Risbyn icke erhållit, jämte sin faders faderbroder bliva besutten på Risby-hemmanet, varav utgår årlig kolränta 6 stigar 1 1/2 korg som för tvenne åbor till full besittning förslår.

Resolution: All de stund Mats Persson för detta allaredan anno 1698 den 22 oktober erhållit denna Rättens dom på inlösning av sin broders, framlidne Anders Perssons jord och andel i Risbyn, ty vill och kan denna Rätten ingalunda anstå emot samma, förlängst sedan laga kraft och beständighet vunnen doms klara och tydliga innehåll, samt till dess återbrytande att samtycka och bevilja

unge Anders Persson eller dess intressenter uti delen, Mats Olofsson i Bengtsbo och Per Andersson i Nyhyttan, att få leverera Mats Persson i hans och broderns Anders Perssons jordepart i Risbyn utlagda penningar tillbaka igen, och döma någondera av dem in på hemmanet jämte Mats Persson. Utan fast fuller i jämlikhet med det anno 1698 är av sagt vordet, såsom och med förordningen av 1 maj 1693, vilken icke tål någons inbrukning eller tillåter något hemman klyvas uti ringare än åttondelar, skäligt prövar att förklara Mats Olofsson, Per Andersson och Jöran Johansson skyldiga för den andel i Risbyn som de efter sin moder och svärmoder ärvt, men icke större är än därav årligen utgår kolränna allenast 1 stig 1 1/2 korg, lösen efter mätesmannaorder att taga.

Skulle eljest någon av parterna vara vållande till den andras skada genom ohägn, eller försummelse att hålla gärdesgårdar och diken vid makt, eller i tillbörligt stånd och skick, då måtte den som sådan skada lidit, först genom gode män låta densamma besiktigas och värderas, så skall sedan över dess uppfyllande Rättens laga utslag honom meddelas.

KLHA, AI:3, opag., 7 april 1714

Erik Johansson från Grådö och Hedemora socken, tvistade med Anders Matsson i Bengtsbo samt Mats Persson från Risbyn, om arv efter dess avlidne hustrus, Brita Andersdotters halvbror Elian Andersson i bemälte Bengtsbo, med avrad där uppå i 25 års tid Anders Matsson jorden brukat. Vilken Elian för 24 eller 25 år sedan bortreste med Staffan Nordin till Sigtuna och sedan aldrig hört av honom, antingen han lever eller är död vara må, förmodandes Erik som uppå sin avlidne hustrus efterlämnade barns vägnar hans närmaste arvinge är, det skall han med sina barn, så när och närmare än Anders Matsson till att ärva hustruns bortresta broder, och fastän Anders Matsson skulle uti arvet komma att intressera, skall dock icke Erik Johanssons barn uteslutas ifrån att om de en del lämna, skola dock för det övriga jämte honom nyttja, fordrande jämväl vedergällning för orsakade omkostningar.

Här emot menade svaranden Anders Matsson sin hustru Sara Eliansdotter, som för 3 år sedan med döden avgick, vara närmare att ärva sin son än hans syster, hennes dotter, ovannämnda Brita Andersdotter, Erik Johanssons hustru, emedan sonen aldrig hörts utav på 24 år, därför han ock visserligen måtte vara död bliven före modern avled, och honom arvet å sin avlidne hustru vägnar efter styvsonen Elian Andersson tillkommer.

Men efter noga betänkande hos parterna å båda sidor, förliktes de sinsemellan uti största vänlighet, sålunda efter nämndemännens utsago, som därvid tillstades varit innan parterna sig ifrån tingsplatsen begåvo, att Anders Matsson i Bengtsbo betalar i ett för allt till Erik Johansson ifrån Grådö och Hedemora socken trettio daler kmt, varemot Erik Johansson å sina barns vägnar avstår all vidare pretention å något arv efter bemälde hustrus broder, vilken förlikning här i protokollet efter begäran intogs och antecknades.

PER ANDERSSON DRUNKNAR I DALÄLVEN

KLRD, 36, f 449v, 27 maj 1697

Unge Mats Persson i Risbyn och änkan hustru Anna Andersdotter i Bengtsbo angav för Rätten att förledne april som var en onsdag, haver en olycklig händelse sig tilldragit, i det hans brorson och hennes man bonden Per Andersson i Bengtsbo omkommit i älven, då han inte på sitt arbete varit, vilket de strax upptagit och vederbörligen meddelat, men ännu inte fått begrava efter ett löst rykte utkommit, som skulle han till sin död själv vållande varit, och med vilja i älven sprungit, vilket hos pastorsämbetet angivits för, som Prosten i Hedemora däruti tillskrivit. Men prosten åter hos Veni Consistorium (Domkapitlet) sig förfrågat huru med begravningen bliva skulle, haver Consistorium denne händelsen under värdslig rätts rannsaking om begravningen lämnat. Vilket allt tillika med själva denna olycksaliga händelsen Häradshövdingen först andra dagen för Tinget igenom förbenämnde Mats Persson kungjort blivit.

Alltså detta mål till undersökning, och framkallades först Anders Andersson i Bengtsbo, vilken efter avlagd ed tillspordes om han varit med tillstädes när den döde i älven kom. Han svarade nej, och sade sig alltså intet veta om han med vilja eller våda dit kommen är, ej heller varit tillstädes när den döde upptogs. Om han eljest visste något härvid att berätta? Svar nej.

Hustru Kerstin Andersdotter, Anders Erssons änka i Bengtsbo sade på sin ed, att hon allenast sett när de andra grannarna tagit upp Per Anderssons lik ur älven, och har alltså ingen vidare kännskap om denna saken. Om han hade någon åkomma på sin kropp när de honom upp fingo? Svar nej, ingen som hon såg.

Per Anderssons syskonbarn och gårdbo Mats Olofsson berättade, dock utan ed, att samma dag som Per Omkom hade han lagat taket på ett härbre, men när Mats Olofsson emot kvällen kom hem ifrån Präst-

gården med säd, har denne Per Andersson varit utgången och Mats i meellertid gått till sängs, men när han litet legat, har benämnde Per Anderssons hustru kommit, bulatat på hans dörr, jämrat sig och sagt, det är illa med Pelle ty barnen hava hört honom ropa. Vår för han stigit upp, bett henne giva sig till tåls och sagr han kommer väl hem igen, ty han plägade tillförne ofta vara mycket ute. Dock har Mats gått ut att se efter honom, och spår funnit upp i ängen uti snöfläckarna. Därefter syntes spår som trampats, men sedan tappat bort fjäten på några bara fläckar, har för den skull begivit sig hemåt igen, men under hemvägen vid en backe fått se uti snön fyra fjät efter Per, där han stigit över gärdesgården och stött sig mot sin yxa, men sedan förlorade Mats åter spåren. Eftersom både snön där i skogen bortsmält var och mörkret begynte taga överhanden så att han intet mera kunde se, han alltså ment att Per allaredan hemgången var och därför haver han gått sig hem.

Men om andra morgon, när han fick veta att Per ej hemkommen är, har han åter begivit sig till samma kulle att leta efter honom, varefter han fått se längre utvid älvstranden att han gått bland stenarna vilka sedan farit neder utför älvbrinken, vilken på det stället mycket hög och brant är och uti den tiden med snö överhöljd, och backen under snön helt isig och hal, jämväl skall Mats hava sett huru Per när han kommit neder på huvudisen, på vilken mycket tjock snö legat, trampat några steg uti stöpet, men sedan det att undvika, sig längre ut på älven begivit, och rätt på sidan lika som han att man inte kunde tro eller veta huru långt den starka och landfasta isen sig sträckte, när de sedan 3 dagar därefter, som var en fredag, skulle taga upp den döde ur älven har kroppen varit några och sjuttio alnar fluten utför med strömmen ifrån det rummet varest han nedfallit. Att om Per Andersson

varit något sjuk. Svar nej, inte sedan förleden sommar då han legat sjuk, men för tvenne år sedan Mattei dag haver denne Mats Olofsson varit i följe med Per Andersson, som nu död är, och hans farbroder Mats Persson i Risbyn åt Gävle med foror, då har Per Andersson blivit något huvudsvag, och under vägen sprungit ifrån sin häst fram till Mats Olofsson, haft mycket underligt tal, och när han bett honom bliva vid sitt lass lovat detta, men lupit strax därifrån till de andras slädar igen, så ofta de kommit till någon by han har velat springa till skogs, sägandes det vore folk som ville taga honom fast, varför de haft honom med sig till kyrkoherden i Torsåker som tröstat honom. Samma yrhet hade då inte längre påstått än 3 dagar, men likväl har han allt sedan varit mycket tyst, gått allena och inte varit så till sinnes som tillförne. Då har man inte märkt någon sådan svaghet mera hos honom. Och huru hans tillstånd eljest varit, om han haft sitt nödtorftiga uppehålle? Svar ja.

Anders Matsson i Bengtsbo, som haver merberörde Per Anderssons styvmoder till hustru, berättade att han intet sett när Per kommit i älven, ej heller vetat därav förrän som den dödes gosse en torsdag kommit till honom, beklagat sig och sagt, att hans fader dagen förut gått ut men var inte igenkommen, litet därefter har också Mats Olofsson kommit till honom och sagt att fjät syntes efter Per vid älvstranden. Anders Matsson hade gått och blivit varse att den döde gått in till älvstranden ibland stenarna, varefter han sedan som syntes uti snön åkt utför branta backen, och när han kommit neder på huvudisen som var ungefär allenast en tunn skorpa har han gått snett utåt, liksom han velat leta sig utför till där brinken inte är så brant. Om han visste att denne Per varit något sjuk? Han svarade att han hade det hört, men inte fått någon vetskap, han varit en stilla och tyst karl.

Unge Mats Persson i Risbyn sade att om torsdagsmorgonen när han fick veta att Per gått neder i

älven har han begivit sig till ... (lika Mats Olofsson ovan).

Per Anderssons hustru Anna Andersdotter tillspordes vart hennes man skulle gå samma kväll när han ut gick. Hon svarade att hon det intet visste, men berättade dock därjämte att han varit hemma om kvällen till dess det klämtades i kyrkan, varefter han gått ut och tagit yxan med sig, stigit över en liten bäck upp åt ..., då hon ment han ville gå bort att söka några gärdesgårdsstörar, men när det ut på aftonen dröjde, har hon blivit illa till mods, och sagt till sin flicka att hon skulle löpa ut och se efter fadern, vilken strax kommit inspringandes, berättat att hon hört ett rop lika som det vore hennes fader, därför har hon lupit till sin gårdbo och bett honom gå ut och söka efter hennes man, det han ock gjort.

Rätten tillsporde hustru Anna vidare om hennes man varit något sjuklig? Hon svarade nej. Och vad hennes man samma dag gjort? Han täckt ett härbre och han har tänkt när han ut gick att han skulle söka gärdesgårdshankar.

Eljest berättades härmed uppå förfrågan av nämnden av närvarande allmoge, att denne Per Andersson haft sitt nödtorftiga uppehålle samt varit en stilla och allvarsam karl, som intet störde. I synnerhet sade nämndeman Hans Matsson i Nybyn att en soldat Erik Spade benämnd, som nu på kompanimöte är, har för honom berättat, det han samma kväll som denne Per Andersson omkom hört 2 å 3 rop, men intet vetat vem det var har han intet gjort. Vid en syn av Häradshövdingen med några gode män brinken befunnen icke allenast på samma ställe, utan jämväl både ovanför och 90 å 100 alnar längre ner mycket tvär och hög.

Resolution: Såsom utav föregående rannsaking av de instämde och avhörda vittnens berättelser om bonden Per Anderssons i Bengtsbo död och drunknande i Stora Dalälven, intet annat står till att sluta och avsäga, än då han den 21 sistlidne april, vilket var en onsdag, sedan han täckt ett härbre, gått emot aftonen i skymningen och åt gärdet och ängen i tankar, som

ANDERS PERSSON FÅR KÖPA TILLBAKA FARBRÖDERNS JORD

KLHA, VI, AI:3, opag., 28 april 1713

Emellan Anders Persson i Bengtsbo och dess granne Anders Matsson ibidem, angående inlösen av den jordedel som han innehaver och brukar under Anders Larssons mantal, och kärandens fader Per Andersson efterlåtitt honom jämte sig inhandla utav brodern Erik Andersson, dock med förbehållet, att han framdeles skulle taga sina penningar igen, och i mellantiden bruka jorden till dess de honom tillställda blevo.

Blev slutet och avsagt:

Ehuru väl Rätten anno 1711 den 20 maj uppskov gjort i denna sak till dess förklaring erhållas kunde, om 1693 års förordning likmätigt, vara menat, att den där uti flera mantal i en by sina delar äger, som tillsammans hinna upp till 1/8-dels hemman, må dem olösta behålla få. Likväl som vid bemälte förordnings närmare påseende och övervägande densamma finnes klar och tydlig härutinnan, att intet hemman skall klyvas uti ringare än åttondelar, vilket på det sättet ske skulle, om någon finge sitta olöst med sina små delar uti åtskilliga mantal inom en by,

Forts. från föregående sida

berättas av hustrun, att finna sig en gärdeshank, den olyckan haft, att när han gått och sett sig om bland buskarna och gransnåren vid älvstranden och fallit utför älvbrinken, som på det stället mycket hög, brant och tvär är. Men när han kommit neder till isen och skulle se efter älvbrinken både ovanför och ett långt stycke utför älven ...

Ty kan Häradsrätten utav sådana omständigheter som i detta mål finnes, ej se och pröva det utspridda ryktet, som skulle denna Per Andersson själv sprungit uti älven förspillt sitt liv, utan han begraves efter vanliga ceremonien på sitt rätta gravställe.

Häradsrättens betänkande underställes Kungl. Hovrättens prövning

alltså och emedan Anders Matsson anno 1697 den 26 mars och 1703 den 20 december, ... Anders Perssons fader avlidne Per Andersson, inlöst av hans broder Erik Andersson förutom någon jord i Risbyn även väl en del uti Anders Larssons mantal i Bengtsbo, och på sin halvpast för allt sådant utgivit 200 daler kmt, som Anders Persson själv tillstår, oansett köpebrevet så hög köpeskilling intet innehålla. Men Anders Matsson dessutom ingen mer jord in uppå samma mantal äger, så ock denna icke lagfarit.

Ty förklaras Anders Persson befogad, denna jordedel att få inbörda och inom mantalet indraga, samt Anders Matsson skyldig sina penningar att återtaga. Dock bli va de av Anders Persson påstådda expenserna upphävda.

SKIFTE MELLAN PER OCH ERIK ANDERSSON

KLRD, 26, f 943v, 19 maj 1690

Förordnades efter påkallan läns-
mannen Olof Ersson i Södernäffe
och Johan Ersson i Nygården, som
må byta husen och jorden emellan
bröderna Per och Erik Anderssoner
i Bengtsbo, då prova de ock om
Erik bör hava avrad av Per, och om
han illa skött dess jord, eller om
han något förfarit av boet, item
allt vad de hava ojämnt sig emel-
lan så slutes och räknas då sön-
der emellan dem.

MATS OLOFSSONS UPPGÖRELSE MED STYVFADERN OM MODERSARVET

KLRO, 55, f 726, 4 okt 1707

Ut över gamle man Mats Erssons i Knallasbenning, samt dess styvmågars Mats Olofsson i Benngtsbo och Per Andersson i Nyhyttan, var emot annans incaminerade och vice versa andragna tvistiga mål, är detta Rättens lagliga decision och utslag.

All den stund Mats Ersson innan han äktenskapet med hustrun sal. Kerstin Persdotter inträdde, inte låtit avvitrting föregå, över vad bemålte hans hustrus barn av förra giftet i fäderne njuta bort. För den skull vid sådana omständigheter likmätigt 18 Cap Giftermålsbalken och Kungl. Maj:ts prescript till dess Svea Hovrätt av den 22 oktober 1689, utan anseende till förlikningar, vilka den 22 oktober 1706 i Capellanens Daniel Lahlin närvaro träffad är, måste alltså i boet influtna lösöre, undantagandes och ifrån det hustrun samma tid i lösören efter förre mannen införda undanskilda, tagandes av dessa sistnämnda Mats styvbarn för sitt fäderne 2/3-delar, sedan sammanlägges den övriga tredingen med Mats Erssons i boet så de lösören varav tillkommer Mats Ersson sin fördel och morgongåvan, till detta quantum som han gitter visa den uti ..., av vad ytterligare över bliver, äger mannen sin gifterätt uti som är 2/3-delar, och barnen där emot tredjedelen, under vilka lösören även skola begripas de melioationer av förbättringar som på hemmanet och husbyggnader under giftermålet kan skattas gjorda vara, så och om Mats kan erhålla sig till sonen Jöran Jöransson 20 daler för resterande utlagor, och 19 daler till mågen Per Andersson betalt hava, så väl som vad mågarna Mats Olofsson och Per Andersson för gjorda körslor och dylikt arbete till 120 daler kmt utfordra, en riktig likvidation ske inför länsman Zachris Aronsson och Hans Matsson i Nybyn inom Helgemässan om möjligt är, vid 5 daler vita, så framt någondera parten därutinnan oskäligen hinder och inkast sig fördristar att göra.

Ytterligare avsades emellan svågerrarna Per Andersson i Nyhyttan och Mats Olofsson i Bengtsbo det ehuru väl Mats Olofsson genom Abraham Persson i Avestad vittnesskrift, ville styrka, huru bådassvärmoder sal. hustru Kerstin Persdotter skall hava skänkt och testamenterat honom alla sina kvarlämnade ograverade lösören, likaväl som samma löfte på sätt och vis som lag och testamentsstadgan föreskriver, icke finnes gjort vara, att desto mindre tro därtill sättas kan. Ty måste utan anseende därpå dessa som ärver dela kvarlåtenskapen jämt var emellan, sedan inför de gode män, länsman Zachris Aronsson och Hans Matsson i Nybyn, så det äntligen inom Helgemässan vid 5 daler vite likviderat vordet.

JORDEBYTE MED GRIPENMARK

KLHA, III, AI:26, f 100v, 15 maj 1685

Stadfästes det jordebete Direktören Nils Gripenmark och Per Andersson i Nyhyttan den 2 maj nästförledne hava ingånget, således att Gripenmark har uppdragit sin ängesjord i Nyhyttan, vid bemålte Pers hemman beläget, som han av Anders Knutsson köpt hade, nämligen hustegar om 2 tunnland 16 snesland samt Kolbottentegen om 1 tunnland 3 snesland. Där emot har Per Andersson förnöjt efterföljande i Bengtsbo, som sortera med honom i sal. Per Anderssons mantal för den jord Gripenmark på Askön av samma hemman bekommit, som de 3 tunnland 10 snesland, nämligen Mats Olofsson och Per Andersson i Bengtsbo samt Per Andersson i Knallasbenning vardera deras delar.

Hava ock Gripenmark med länsman i Grytnäs Olof Eriksson i Södernäfde, Johan Olofsson i Persbo Garpenbergs socken och Bengt Andersson i Mästerbo Grytnäs socken attesterat att Per Andersson i Bengtsbo och Per Andersson i Knallasbenning äro consenterade och förnöjda med den jord som de nu för deras delar emot Askön, av honom Per Andersson i Nyhyttan uti Bengtsbo-ängen igen bekommit hade. Anbelangande Mats Olofsson i Bengtsbo, så förnöjer Per Andersson i Nyhyttan honom då de fått skifta de övriga deras jordägor sins emellan.

JÖRAN JÖRANSSONS SKRIVELSE TILL HÄRADS RÄTTEN

Till tinget den 19 okt 1706

Till detta nu påstående Ting haver jag mig till svars inkalla låtit Mats Olofsson i Bengtsbo angående den jord som han utav Johan Johansson i Fröbbenbenning köpt haver, vilken jordedel jag påstår och förmenar mig vara närmare till att lösa, alldenstund den haver varit min mosters jordedel, och som min morfader Anders Larsson i Bengtsbo var tre gånger gift, och den sista hustrun som han hade var min mormoder, och som det var den yngsta barnakullen, alltså utlöste Per Andersson i Bengtsbo, som hade min moders halvsyster, alla de andra bägge barnakullarna uti min moders och mosters omyndiga år, och sedan bytte de bägge systrarna alldeles ifrån sig den hävdade jorden och gav dem tillhoppa ohävdad jord för sig själv, så att vi intet ligger i skiften i varken äng eller åker med Mats Olofsson, förrrän han inkommer och löser sig in i den delen som kom min moster till, och är tillhoppa med och gör mig stor ohägnad med hästars insläppande så väl som med getter och ingen mellangård hålla vill. Det han till stor skada och fördärv gör, ty förhoppas jag Ädel och Högaktad Häradshövding med den Höglovlige Rätten varder mig härutinnan behjälplig jag kunde få lösa samma jord efter jag är närmast i börden; jag städse förbli-ver

Notering av Häradsrätten:

Anders Larsson var Jörans morfar
var Mattses hustrus
farfaderns svärfader
Jöran allenast 1 stig skatt
Mats skattar 6 1/2 stig

KLRD, 61, f 662, 26 sept 1710

Mats Olsson i Bengtsbo utförde sitt instämnda käromål emot hammarsmeden Abraham Persson beträffande inlösen av den jord i Bengtsbo, som Abraham sig tillhandlat av skräddaren Jöran Jöransson i Grytnäs Kyrkby,

MATS OLOFSSONS JORDFÖRVARV

KLRD, 36, f 1099v, 9 okt 1697

Nämndeman Hans Matsson i Nybyn talade till Mats Olofsson i Bengtsbo angående sin hustrus jordedel i Bengtsbo, som han darsammastädes under köp besitter, och till den 4 maj 1683 därpå fuller levererat 145 daler och sedermera 64 daler kmt därtill; som gör tillhoppa 209 daler, men icke erlagt resten, vilket till Pålsmässan anno 1684 skulle vara levererat efter avhandling och slut å förberörda dato den 4 maj 1683 gjort, varandes sedan resten 81 daler, ty hela köpeskillingen var förtingad till 290 daler kmt, fordrade alltså samma rest 81 daler med intresse ifrån den 25 januari 1684, som var den förutsatta betalningsterminen. Svaranden uppviste sal. Häradshövdingens Magni Perssons befallning till länsman Olof Olofsson av år 1684 den 4 maj med gode män att rannsaka över den oförrätt Mats Olofsson och Per Andersson klagade sig utav sina intressenter lida, dock med sådan cautel om det icke straffade emot förr utgångna domar eller mot lag och process, varpå en ny värdering över hemmanet skall vara gången och det skattat för 1600 daler kmt. Efter vilken värdering svaranden intet nekade att leverera resten till 56 daler kmt uträknad, men bestridde intresse av orsak och skäl att intet intresse föreskrivet var, däremot påstod nämndemannen å sin hustrus och styvbarns vägnar det att njuta avrad av jorden, låtandes dock på intresset så mycket falla, att resten av kapitalet 81 daler skulle det övriga intresset i 13 år vara 40 daler, som bliver tillsammans med det återstående kapital 121 daler kmt.

Resolution: Den värdering som anno 1684 hållen, men på Tinget lagligen icke beviljad, eller med vederbörandes samtycke i deras närvaro icke skedd är, kan Mats Olofsson inte med skäl påstå att få bliva vid, utan erkänns skyldig efter den rev och skattning som anno 1683 hållen är, och han genom förskrivning förbundit sig till,

TVIST MELLAN DE BÅDA MANTALENS INTRESSETER

KLRO, 61, f 624v, 27 april 1710

Över den emellan Bengtsbo-bornä, Anders Persson och Mats Olofsson å den ena sidan, och Anders samt Olof Matssöner å den andra, instämde tvistigheten avsades:

Att ehuru väl klagas, det Anders och Olof Matssöner skola förleden vinter mitt uti Anders Perssons och Mats Olofssons skogslotter hava fällt ett stort fall av deras bästa skog de hellre spart, dock som Anders och Olof Matssöner där emot förebära, sig efter opåttalt besittning av denna omtvistade skogstrakt, den de och hädan väl känna sig böra behålla under sin hemmansdel.

Varför som till Rättens upplysning parterna icke kunnat uppta det ringaste dokument eller skriftligt bevis om någon för detta förrättad delning av skiftena, utan åborna emellan vänta sig och å ingedera sidan några sådana haver, varjämte och inga skiljemärken lotterna emellan stå att finna, dessutom och Rätten icke kunnat anse Lars Olofssons hustrus, Brita Matsdotters från Knallasbenning och Jöran Jörannsons i Bengtsbo, av Anders Persson och Mats Olofsson åberopa de vittnesmål om gamla skiften efter Baggebovägen, emedan den förras styvfader Erik Persson bott på samma hemmansdel som Anders och Mats Olofsson nu innehava, och den senare är intressent på samma hemman. Dessutom har Rätten i så mörkt och beskaffat mål icke skäligen kunnat annat, än att gode

Forts. från föregående sida

men å sagda dag den 25 januari 1684 allt sedan betalningen icke presterat, förelagts att erlægga resten av kapitalet 81 daler kmt med därpå löpande intresse ifrån betalningsterminens omlopp å 5 procent årligen, varav dock nämndeman något mera än 12 daler eftergivit, låtandes sig benöja att intresset för hela den tiden bliver 40 dalert, som tillika med berörda 81 daler gör en summa av 121 daler kmt.

män av nämnden, Lars Eriksson i Björsjö och Anders Ersson i Sörnäfde konstitueras medla grannarna emellan uppå deras proportionerliga andelar, att förrätta laga delning och skillnad i skogen i avseende till deras av ägott i byn utgående årliga utlagor till Kungl. Maj:t och Cronan, börandes bemälte gode män ägna uppmärksamhet över skogens duglighet och landamären, samt ock rättmåtligen jämka parterna emellan och lotterna med rösen och skiljemärken avsöndra och åtskilja, skattande sedan den åverkan som till nu obilligt varit in på den andra, varefter den lidande parten skall njuta vedergällning.

Vid samma tillfälle rannsakas ock om den skada och ohägn, som Anders Persson och Mats Olofsson föregivits hava gjort uti Norröjningen. Vad parterna då icke kunna åtsämjas, de vid nästa Ting efter synemännens inkommande berättelse, skola bli med äntligt utskag i den saken avhjälpd.

KLRO, 63, f 748v, 18 maj 1711

Tvistade var med annan Anders och Olof Matssöner i Bengtsbo och Mats Olofsson samt Anders Persson ibidem angående olaga instängsel på

KLHA, VI, AI:3, opag., 25 sept 1715

... .. inställde sig då för Bengtsbo Anders Matsson, sal. Anders Anderssons måg Olof Matsson och för Anders Larssons mantal ibidem Mats Olofsson och Anders Persson, för Risbyn, som består allenast av ett mantal, Knut Anderssons i jordeboken kallat, Mats Perssons son Johan Matsson, Mats Hansson och Mats Olofsson, ...

NEKROLOGER

År 1747

Olof Matsson ifrån Bengtsbo föddes år 1688 den 3 maj därstädes. Fader Mats Olofsson, moder Brita Olofsdotter. Bägge döda. Uppfostrad, varvid lärt läsa både uti och utan bok. Gift år 1711 med Catarina Persdotter i Kyrkbyn. Äktenskapet har blivit välsignat med 9 barn, varav 7 döttrar, av vilka en dotter är död. Varit en mycket idog och flitig man och god hushållare, och eljest fört en kristlig levnad. Haft god hälsa, utom att han varit nog besvärad av bröstvärk. Sjuknade den 3 september och blev död av lungsot den 8 september. 63 år gammal.

År 1750

Olof Matssons änka i Bengtsbo, hustru Catarina Persdotter, födder 1690 i Kyrkbyn den 16 november, döptes den 23 därpå. Fader Per Ersson, moder hustru Brita Andersdotter (skall vara Ersdotter). Lärt läsa i och utan bok enfaldigt. Varit hemma hos sina föräldrar tills hon blev gift till Bengtsbo 1711 med Olof Matsson.

Haft 9 barn, 2 söner och 7 döttrar, 1 dotter är död. Änka 1747. Levat väl, haft alltid god hälsa och idog i sitt arbete. Brukat salighetsmedlen. Sjuknade den 16 april och klagade sig ha ont neder i livet, och gick hål på en växt i sidan som hon länge haft. Blev död den 14 maj, 59 år 26 veckor på 3 dagar när.

år 1750

Anders Olofsson uti Bengtsbo, födder därstädes 1720 den 3 december. Fadern Olof Matsson, modern hustru Catarina Persdotter. Mycket väl uppfostrad och lärde att läsa sina christendomsstycken uti och utan bok. En ärlig och redlig man och en av de bästa i församlingen. Gift 1746 med pigan Margareta Andersdotter från Krylbo och varit välsignad utav 3 barn, 2 söner och 1 dotter, yngste sonen lever. Sjuknade häftigt av håll och sting den 25 om aftonen förledne juni, den 29 lät sig bespisas med Herrens Nattvard, och den 1 juli saligen insomnade då han levat 29 år och jämt 30 veckor

År 1754

Anders Andersson i Bengtsbo, födder därstädes 1722 den 27 mars. Fader Anders Persson, moder hustru Anna Ersdotter, döptes 4-dag Påsk i det året. Lärde väl läsa uti och utan bok sina christendomsstycken, både efter Doctor Luther och Doctor Swebeli Cateches. Varit ständigt hemmavid hos sina föräldrar. Gifte sig 1749 med sin nu i sorgen efterlämnade maka, pigan Christina Andersdotter, barnfödd i Baggbo. Haft i äktenskapet 2 söner som bägge ännu leva.

Haft mycket god hälsa intill den 18 juni då han blev ansatt av håll och sting och svår huvudvärk, och blev sängliggande intill den 21 augusti då han syntas bliva bättre, steg upp till spisen och ... till att äte, men i detsamma blev han ansatt av ett häftigt slag ... Dog 7 september, 32 år 23 veckor

Litt. B, E och F

Hemmanet Litt. B tillhörde Jöran Matssons mantal medan Litt. E och F från början tillhörde Anders Larssons. Vid tvister uppträdde dessa hemman gemensamt mot de övriga o byn. Detta berodde möjligen på Anders Erikssons ingifte med Jöns Anderssons dotter, då han troligen behöll sin arvsandel i Jöran Matssons mantal.

ANDERS MATSSONS JORDFÖRVARV

KLHA, VI, AI:1, opag., 28 aug 1697

Avsades att Anders Matsson i Bengtsbo som tilltalade Lars Anderssons arvingar i Avesta om en vret i Risbyn, anno 1648 ifrån hemmanet abalbinerad och bortsåld, men de med fastebrev av den 16 maj 1651 försvara ville, må den invändningen oavsett njuta 1677 års förordning emot skattskyldig jords förminskning så vida till godo, att de efter övligt bruk i denna landsort, samma vret för melliorationens skull efter gode mätesmäns skattning till bolbyn igen återlösa få, helst högstberörda stadga sådant fastebrev upphäver och bjuder, att slika ifrån skattskyldigt hemman avsöndrade lägenheter böra, fastebreven oaktrade, under sina gamla hemmans bolbyar igen återläggas.

KLHA, V, AI:17, mål 65, 7 okt 1751

Anders Matsson i Bengtsbo (den ovanstående sonson) har väl till detta Ting utverkat stämning på Anders Ersson Bonde i Avesta och påstått, att han antingen själv måtte tillhållas återlösa den jor-delägenhet, han skall pantsatt ifrån sin avlidne faders hemman i Bengtsbo, eller tillåta käranden densamma ur oskylda händer infria, så vida han å själva hemmanet boende är.

Men som parterna berättade sig härutinnan vara således förenta, att Bonde tillåter Anders Matsson få inlösa den pantsatta jorden emot lika villkor, han av panthavaren sig förbehållit. Alltså låter ock Rätten vid deras ingångna förening hero

ANDERS MATSSON I SLAGSMÅL

KLRD, 53, f 715v, 19 okt 1706

Anders Matsson i Bengtsbo instämd av Per Pålsson i Baggebo och Mats Hansson i Risbyn till svars, angående dem påburna hugg, samt därigenom tillskyndade blånader och blodviten, så ock över de utgjutna okväden den 2 hujus, som skall ha varit en söndag, samt sist för orsakade expenser och omkostningar.

Berättas sedermera hava dem förlikat, och de alltså käromålet emot honom icke fullfölja vilja, utan sinnade vore detsamma till att nederlägga. Men i anledning av 17, 18 Cap Tingsbalken avsades länsman Zachris Aronsson att utlåta om åkomma är synt vorden å någon där utav förbenämnda personer, Per Persson och Mats Hansson, dem påburna hugg och slag, eller om slagsmålet på en söndag sig tilldragit. Då honom å ämbetets vägnar anstår under annat Ting Anders Matsson att lagföra, vid saken binda, samt laga plikt och correction underställa.

KLHA, VI, AI:3, opag., 10 jan 1713

Förnämsta orsaken till denna extraordinarie sammankomst var ett grovt slagsmål om natten emellan den 7 och 8 hujus förlupet, emellan Anders Olofsson här i staden och Anders Matsson i Bengtsbo, under vilket slagsmål den senare mycket illa är bliven medfaren och slagen av Anders Olofsson ...

... OCH VÄGRAR SKJUTS

KLRD, 49, 26 okt 1704

Av gästgiverskan dygdesamma hustaru Elisabeth Börilsdotter anklagades Anders Matsson i Bengtsbo för tredska och motvilja i skjutsande, tagandes till exempel och skäl förledne 10 september när Inspektoren Körman såväl som Häradshövdingen ärnade resa åt Morens marknad han alldeles vägrat häst att utfå. Anders Matsson invände sig hava skjutsat så ofta, och de dagar ...

ANDERS ERIKSSON LÖSER SIN HUSTRUS SYSKONS ANDELAR

KLHA, III, AI:26, f 102, 15 maj 1685

Uppbjöds första gången efterföljande hus och jord i Bengtsbo, som de till Anders Eriksson ibm sålt hava, nämligen hans svåger Erik Jönssons arvedel efter föräldrarna för 100 daler kmt, hans svågers Anders Matssons i Mästerbo arvedel efter svärfadern för 112 daler kmt, hans svågers Johan Jönssons arvedel ibm efter fadern för 100 daler kmt. Noch inlöst av Mats Ersson i Bengtsbo för den lind han av Anders Jönsson köpt haver, belägen i Stistelvreten för 44 daler kmt.

TVIST MED MAGARNA

KLRD, 78, f 851, 9 okt 1721

Hustru Malin Andersdotter med mågen Anders Persson i Bengtsbo och hustru Kerstin Andersdotter ibidem, var emot annan kärke och svarande, angående en rätt delning dem emellan över deras tillhöriga hus och tomt uti Bengtsbo, hava på det sättet uti vittnens närvaro kommit överens, att de uti alla husen och tomten som sträcker sig neder till älven, taga hälften vardera, och som hustru Kerstin har nödigt att uppsätta sig ett foderlider, och intet annat mer därtill finnes, än över dyngepussen, så har Anders Persson åtagit sig att hjälpa att uppbygga en knut på samma lider, men hon först därtill timmer och virke framskaffar, skolandes ock deras övriga stridighet om okväden härigenom alldeles vara upphävd, vilken förlikning efter parternas begäran här uti domboken inskrevs, och till dess obrottsliga efterlevnad av Rätten confirmerades.

KLHA, VI, AI:3, opag., 7 nov 1714

Emellan Anders Erssons änka i Bengtsbo hustru Kerstin Jönsdotter med sin måg Anders Jöransson i Baggebo och hemnavarande dotter hustru Malin Andersdotter å den ena, och mågen Olof Matsson i Bengtsbo å den andra sidan, var emot annan kärke och svarande,

...

OLOF MATSSON FÅR ÅTERLÖSA EN VRET VID UPPSJÖN

KLHA, VI, AI:1, opag., 28 april 1702

Resolverades emellan Olof Matsson i Bengtsbo kärke och Olof samt Anders Andersssöner bruksarbetare vid Avestafors, angående en vret utmed Uppsjön som ifrån Bengtsbo i forna tider är försåld vorden, men Olof Matsson påstår där inunder igen få återlösa. Att ehuru väl trenne ägare på åtskilliga tider sålt var sin andel av denna vret som då ohäfdad äng varit, nämligen Erik Jönsson timmerman sin portion anno 1659 den 18 juli, Mats Eriksson i Bengtsbo sin anpart den 18 januari 1664 och hustru Malin Jöransdotter sin del på samma år och dag, allt för 30 daler vardera delen, åt Olof Persson vid Avestafors, som anno 1675 transporterat alltsammans in uppå Anders Jonsson garmakare, vilken efter fullföljd lagfart därå fasta erhållit den 6 november 1677. Samt att svarandenas fader Anders Svensson sedermera upplåtit och försålt, dock annat icke intyga kan, än att svarandena ju för sin tid utlagorna utgjort efter avtal och förening med dem som i bolbyn bo. Likväl som både 1677 års placat emot skattskyldig jords revning och förminskande ogillar sådana abalienationer ifrån skattehemman, och förordningen av den 1 maj 1693 för denna landsort utfärdad förbjuder hemmanenas klyvande uti ringare än åttondelar, alltså förklaras käranden i förmåga av sådana laga stadgar berättigad denna vret in under hemmanet igen att inlösa, dock icke efter den första stadgade köpesumman, utan i anseende till förbättringar därå gjord, efter mätesmannaorder. Varande Olof Matsson framför svarandena, som i bolbyn ingen del äga, närmast till denna vrets besittning så länge och till dess någon av grannarna honom tilltalar om inlösning efter proportion, eller med honom likviderar, vem mer eller mindre av sådan bortsett jord inlöst.

DISKUSSIONER OM EN BORTKOMMEN 12-DALERS PLÅT

KLRD, 78, f 919, 1 maj 1722

Över det vice versa instämnda mål emellan unge Anders Persson i Bengtsbo och Erik Persson i Djäknehyttan å ena, samt Per Persson på Dammen å andra sidan, beträffande en 12-dalers plåt, som under förväg till Västerås utav den senares lass skall vara bortkommen, för vilken orsaks skull forlöner för de: förra blivit förhållen, och därför nu påstå ersättning, men Erik Persson bestrider, efter han själv intet varit med, och dessutom skall vara oviss utav vilkens lass plåten bortkommit, alldenstund det varit över 20 lass i följe.

Resolverades att ehuruväl kärandena förmena, det skall denna omtvistade 12-dalers plåt vara utav Per Perssons lass borttagen, och han således skyldig dem den förhållna forlönen att tillställa, dock som varken de eller de andra av följet nu närvarande gittat sin talan därutinnan med några skäl bestyrka, fördens skull finner Rätten skäligt, det bör alla de utav samma följe eller sällskap, som den gången sin forlön riktigt utbekommit, så mycket sammanskjuta, att de som i mistningen varit, kunna därav lika emot dem få sin förnöjelse, och vid en sådan ovisshet alla som i sällskapet och på en forsedel varit antecknade, känna lika last och tunga i denna avsaknad.

KLRD, 78, f 923, 1 maj 1722

Emellan Anders Persson i Bengtsbo kärande, och Daniel Persson i Nygården svarande, angående ohemul beskyllning, som den senare på det sättet skall hava honom tillagt, att han sagt honom under vägen till Västerås hava bortsnattat av forlassen en 12-dalers plåt, träffades nu en sådan förlikning, att Daniel Persson dessa uti hastighet utförda ord, såsom obevisliga återkallar, och utlovar, att giva Anders Persson uti förlikning 12 daler kmt, varmed som de å bägge sidor åtnöjdes, ty blev denna frivilligt ingångna förlikning här uti domboken inskriven, och av Rätten gillad och fastställd.

NEKROLOGER

Grytnäs kyrkoarkiv, F 1

1753

Mats Andersson i Bengtsbo föddes därstädes 1684 den 9 juni, döptes den 13 därpå. Fadern för detta Anders Matsson i Bengtsbo, modern hustru Sara Eliansdotter. Lärt i ungdomen läsa uti och utan bok Doctor Luthers Cateches. Varit ständigt hemmavid hos sina föräldrar. Gift med pigan från Knallasbenning 1707, nu efterlämnade Anna Persdotter. Haft tillsammans 5 barn, 2 söner, 3 döttrar, 1 son är död.

Levat sin tid i stillhet och saktmodighet. På några års tid varit sjuklig och mycket besvärad av hosta och andtätta. Lades alldeles till sängs den 4 juni då han också ansattes av håll och sting i höger sida. Beredde sig till döden och den 9 sistlidne anammade Herrens Nattvard, och dagen därpå, som var 1 Pingstdagen avsomnade i herranom, sedan han levat 69 år och 1 dag.

1745

Olof Matssons änka ifrån Bengtsbo hustru Kerstin Andersdotter som ock i Bengtsbo blivit född år 1674 vid pass. Gift med förberörde sin man år 1700 den 16 juni, haft 1 son 5 döttrar av vilka 1 dotter är död. Efter mannens fränfalle varit änka i 28 år. Levat stilla. Död 28 januari, 70 år gammal.

1750

Anders Perssons i Bengtsbo hustru Christina Andersdotter, född i Bengtsbo 2 januari 1694, döptes den 6 dito. Fader Anders Andersson moder hustru Malin Andersdotter. Uppfostrad och undervist i sin christendom hemmavid, och lärde att läsa uti bok, till dess hon kunde tjäna gott folk, så inom som utom församlingen.

Gift år 1718 med sin efterlämnade man Anders Persson och äktenskapet har Gud välsignat med 4 barn, 2 söner och 2 döttrar som alla leva. Haft flera anstötter av sjukdom och den 13 juni intog sängen och plågades av svår värk i alla leder. Beredde sig med Nattvardens begående den 18 och blev död den 27 juni, 56 år, 25 veckor, 1 dag.

1753

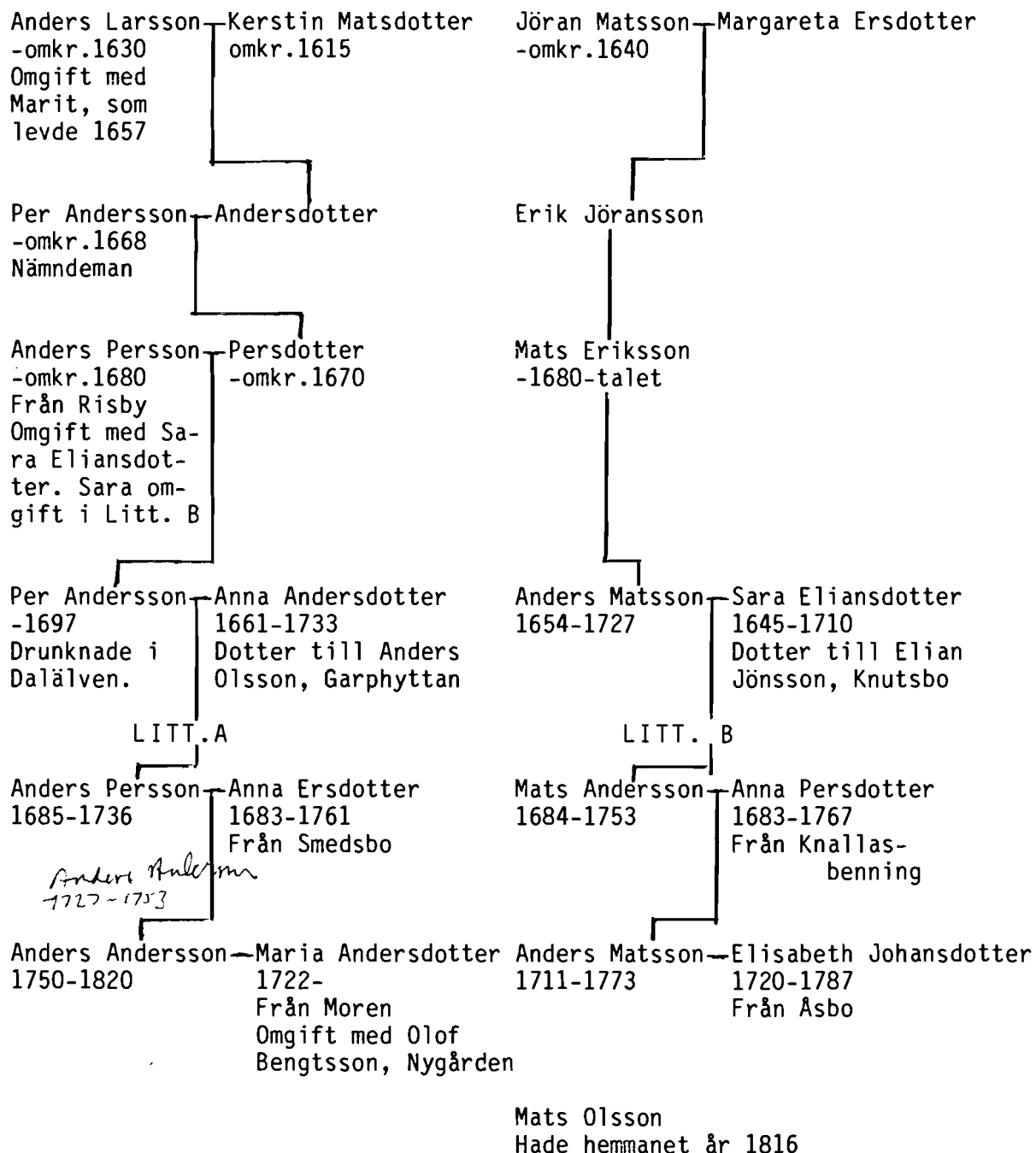
Anders Anderssons änka i Bengtsbo, Malin Andersdotter, föddes därstädes 1688. Lärt läsa utan bok enfaldigt Doctor Luthers Cateches, men intet lärt läsa uti bok. Varit ständigt hemmavid.

Gift 1692 den 2 oktober med Anders Andersson i Bastmora och Västansfors församling, haft tillsammans 2 döttrar, nu bägge döda. Änka över 55 år. Skött sitt hus och varit i bröd med sin måg Anders Persson, som ock nu besörjer hennes begravning.

På 4 års tid varit av ålderdomsbräcklighet ansatt och ofta intagit sängen. Begått Nattvarden tidigt och läst flitigt sina böner. Med förlossningen kom Gud den 11 förra veckan eller annandag Pingst 85 år gammal.

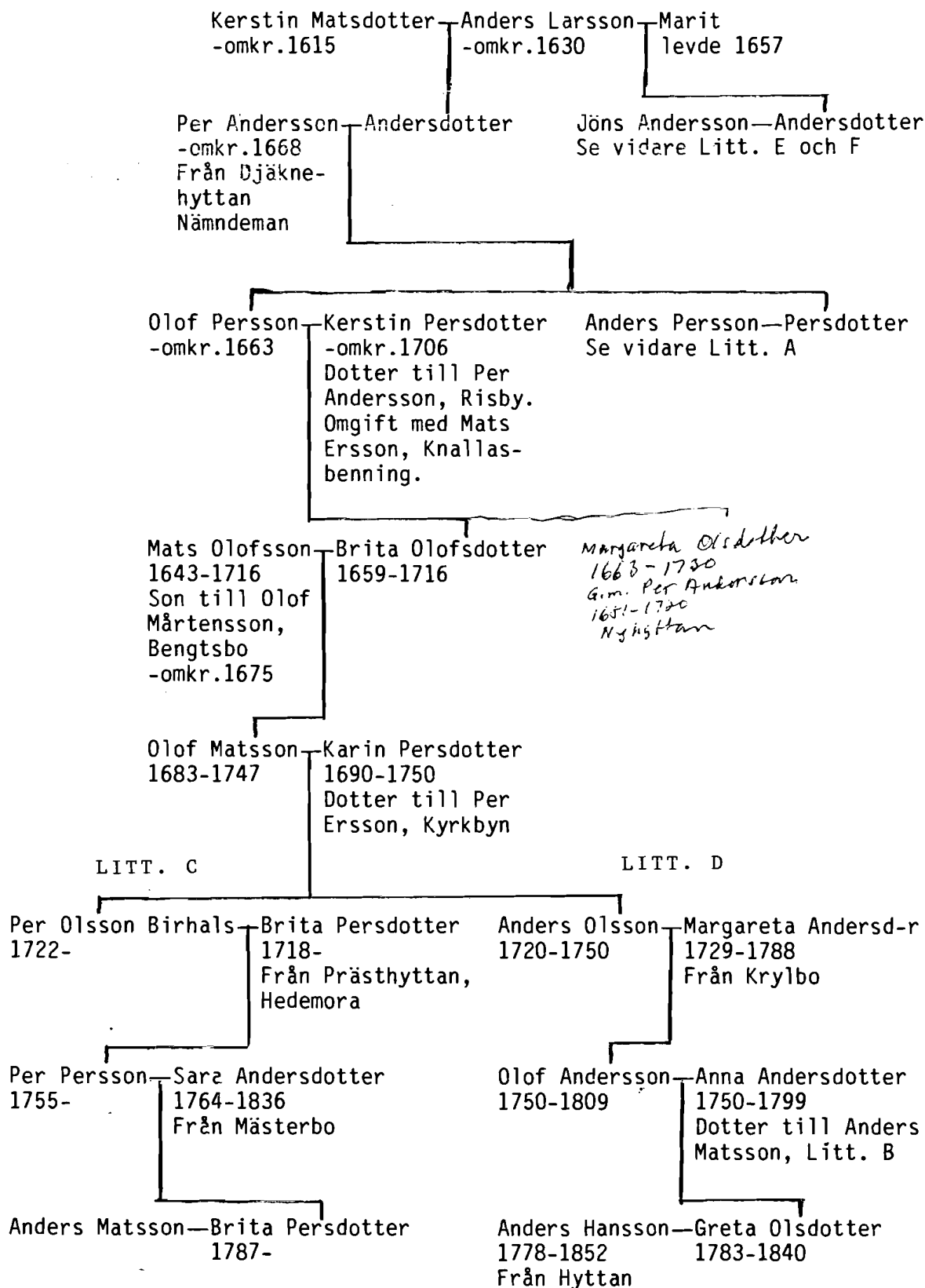
ARNE SOHLSTRÖM
Vilmåragatan 9 C
722 26 VÄSTERÅS

BENGTSBO I GRYTNÄS SOCKEN

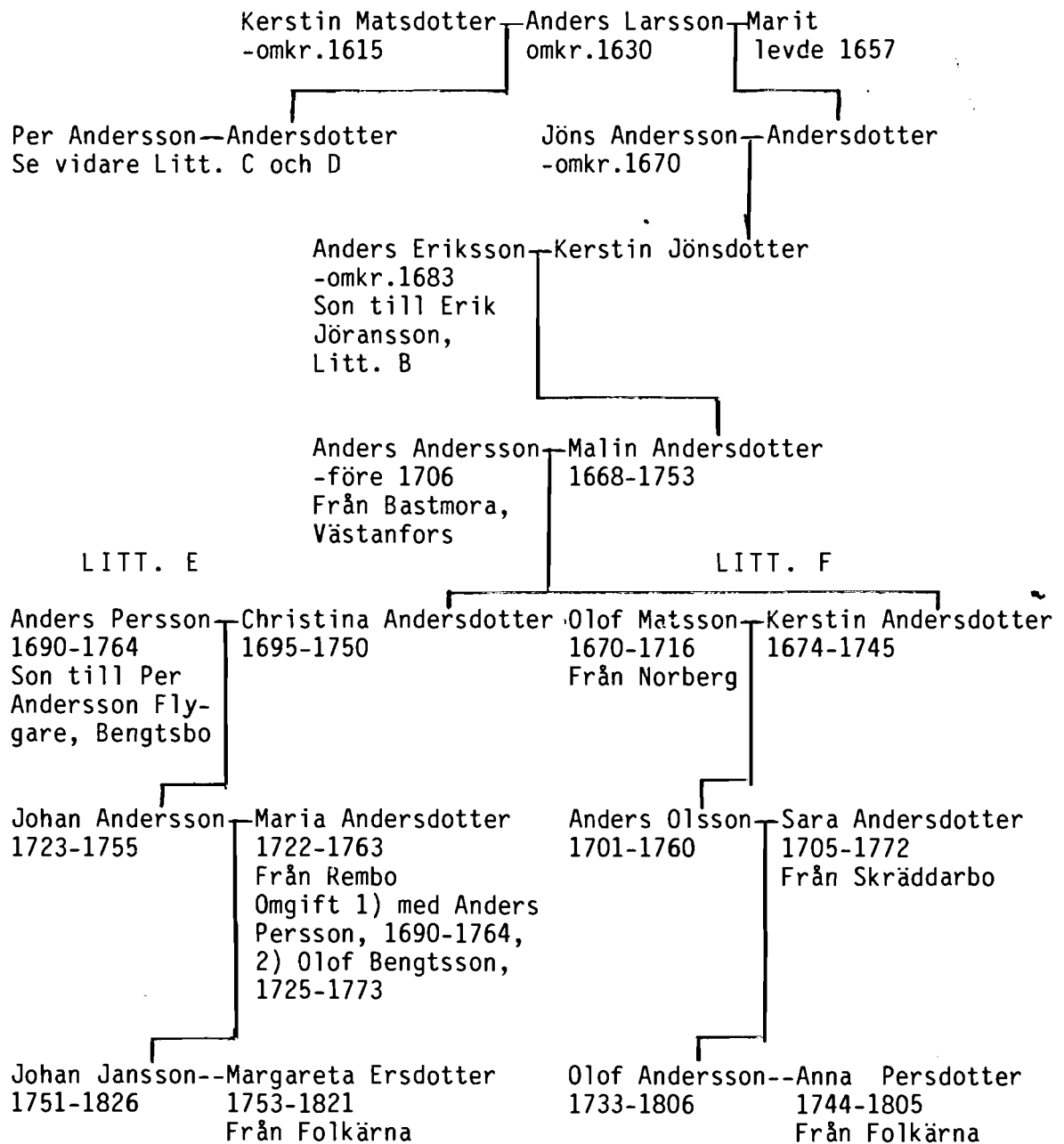
ARNE SOHLSTRÖM
Vitmaragatan 9 C
722 26 VÄSTERÅS

BENGTSBO I GRYTNAS SOCKEN

ARNE SOHLSTRÖM
Vitmaragatan 9 C
722 26 VÄSTERÅS

BENGTSBO I GRYTNÄS SOCKEN

ANVÄNDA FÖRKORTNINGAR FÖR DOMBÖCKERNA

KLHA = Kopparbergs läns häradsrätts arkiv (ULA), följt av, serie nr, volym nr, uppslag nr eller mål nr, tingets öppningsdatum.

KLRD = Kopparbergs läns renoverade domböcker (RA), följt av, volym nr, uppslag nr, tingets öppningsdatum.

OM ANDERS LARSSON

KLRD, 1, f 350v, 28 jan 1607

Kom Lasse Nilsson i Bengtsbo och talade till Anders Larsson i Bengtsbo om en brodersdel i Bengtsbo, som han mente att åkomma hustruns fader Lars Andersson till. Då vittnade några gamla män, att denne Lasse Andersson ägde en syster benämnd hustru Marit, vilken var Anders Larssons moders faders syster, samt Lars Nilssons faders faderssyster. De haver bytt sig emellan mer än 40 år här till och hustru Marit fick Bengtsbo på sin systerdel, och Lasse Nilssons hustrus fader fick sin del i Kyrkbyn. Därför dömdes Anders Larsson i Bengtsbo att behålla, som så länge och oklandrat stått haver, efter 20 Cap Jordebalken.

KLRD, 1, f 351, 28 jan 1607

Anders Larsson i Bengtsbo tillsades fasta på en systerdel i förenämnda Bengtsbo, som han köpt hade av hustru Sisilia i Grådö i Hedemora socken för osmundsjärn 3 fat.

KLHA,I,AI:8,f 264v, 5 aug 1607

Per Larsson på Djäknehyttan för svarslösen
Hans broder Anders Larsson i Bengtsbo
.....

Älvsborgs lösen 1613

Volym 45

Jöran Matsson 2

Anders Larsson 2

Volym 46

Jöran Matsson 2

Hans Ersson 2

Anders Larsson änpling 1

KLHA,II,AI:3,f 53v, 1 juni 1635

Per Andersson i Bengtsbo ifrån Grytnäs socken talte till Per Matsson i Wikbyn, sin hustrus moders, hustru Kerstin Anders Larssons i Bengtsbo, broder, om en systerdel och 1 fjärdingsland jord i Wikbyn, hustru Kerstins moderne

se väska sida

KLRD, 1, f 719v, 4 okt 1631

Per Andersson i Bengtsbo uppbjöd andra resan Karin Andersdotters i Håkonbenning jordedel med hus och äng, henne är till arvs fallen i Norrgården, och givit därför stångjärn 6 skeppund.

KLHA,II,AI:3,f 36v, 13 maj 1635

Per Andersson i Bengtsbo i Grytnäs socken beviljades fasta på 1/3 i Norrgården ibidem med hus, såld av hustru Malin, Mats Larssons i Södernäffe för stångjärn 9 1/2 skeppund. Brev daterat Grytnäs Prästgård den 14 oktober 1630. Mats Svensson i Södernäffe och Olof Larsson i Knutsbo med sina bomärken och Pastor Herr Jon med sitt signat till vittnes.

Noch beviljades honom fasta på 1/6 del i bemälte Norrgård i Bengtsbo, som han hade sig tillbytt av sin broder Erik Andersson på Djäknehyttan, den Erik hade löst av hustru Margareta, Anders Månssons i Månbo, för stångjärn 5 skeppund och 6 lispund, för vilken 1/6-del han hade givit till Erik i vederlag sin jordedel i Djäknehyttan Erik Jöransson i Grytnäsbyn och Hans Persson på Djäknehyttan med sina bomärken och Herr Jon med sitt signat till vittnes. Brev daterat 14 maj 1624

Än beviljades honom fasta på sin hustrus systems hustru Karins Olof Larssons i Håkonbenning i Norbergs

KLRD, 100, f 634, 19 april 1733

Såsom Johan Hansson i Södernäffe påstått dess mindre kunna vidkännas alla de uppå betalning poster, svågern i förra giftet Olof Matsson i Bengtsbo uppgivit hava på systemen Johan Hanssons avlidne hustrus Karin Matsdotter uti lösen utur Bengtsbo-hemmanet levererat, som han alldeles intet skall veta utav de 28 daler svågern föregiver till henne som i livstiden blivit betalt

KLHA, III, AI:26, f 76, 28 april 1684

Uppbjöds första gången 1/6 uti Jöns Anderssons mantal i Bengtsbo, som Mats Eriksson ibm har inlöst av Direktören Nils Gripenmarck.

KLHA, III, AI:26, f 102, 15 maj 1685

Uppbjöds första gången efterföljande hus och jord i Bengtsbo, som de till Anders Ersson ibm sålt hava, nämligen hans svågers Erik Jönssons arvedel efter föräldrarna för 100 daler kmt, hans svågers Anders Matsson i Mästerbo arvedel efter svärfadern för 112 daler kmt, hans svågers Johan Jönssons arvedel ibm efter fadern för 100 daler kmt. Noch inlöst av Mats Ersson i Bengtsbo för den lind han av Anders Jönsson köpt haver, belägen i Stistelvreten för 44 daler kmt.

Per Andersson

KLHA, III, AI:26, f 100, 15 maj 1685

Stadfästes det jordebyte, som Direktören Nils Gripenmarck och Mats Persson i Risbyn den 2 maj nästförledne hava sins emellan gjort, i så måtto att Nils Gripenmarck har givit Mats sin äng och lindteg i Knallasbenning och Lars Skräddares vret belägen, om 67 snesland, samt en teg ovan samma vret i Lars Olofssons hemman om 16 snesland, och en teg i Per Anderssons hemman vid stora vägen om 24 snesland, däremot har Mats givit Gripenmarck igen hela ~~för brodern~~ och det som hans brodersson Per Andersson i Bengtsbo där uti äger, skall Mats giva honom så god jord igen annorstädes, för de 11 snesland som Gripenmarck har fått över bytet, har han givit Mats 8 daler 8 öre kmt. Hava ock Gripenmarck, länsman i Grytnäs Olof Eriksson, Johan Olofsson i Persbo Garpenbergs socken samt Bengt Andersson i Mästerbo attesterat att Per Andersson i Bengtsbo och Per Andersson i Knallasbenning av Per Andersson i Nyhyttan äro consenterade och förnöjda med den jord de vid ovanstående byte den 2 maj erhållit, för deras delar i Askön ovanbemälde Per Andersson i Nyhyttan uti Bengtsbo-ängen haver bekommit. Beläggande Mats Olofsson i Bengtsbo så skall Per Andersson i Nyhyttan förnöja honom när de hava delt sina övriga jordägor sins emellan.

KLHA, III, AI:26, f 100v, 15 maj 1685

Stadfästes det jordebyte Direktören Nils Gripenmarck och Per Andersson i Nyhyttan den 2 maj nästförledne hava ingånget, således, att Gripenmarck har uppdragit Per sin ängesjord i Nyhyttan, vid bemälte Pers hemman beläget, som han av Anders Knutsson köpt hade, nämligen hustegar om 2 tunnland 16 snesland samt Kolbottentegen om 1 tunnland 3 snesland, däremot har Per Andersson förnöjt efterföljande i Bengtsbo, som sortera

med honom i sal. Per Anderssons mantal för den jord Gripenmarck på Askön av samma hemman igen bekommit, som de 3 tunnland 10 snesland, nämligen Mats Olofsson och Per Andersson i Bengtsbo samt Per Andersson i Knallasbenning vardera deras delar.

Hava ock Gripenmarck med länsman i Grytnäs Olof Eriksson i Södernäfde, Johan Olofsson i Persbo Garpenbergs socken och Bengt Andersson o Mästerbo Grytnäs socken attesterat att Per Andersson i Bengtsbo och Per Anderson i Knallasbenning av Per Andersson i Nyhyttan äro consenterade och förnöjda med den jord som de nu för deras delar emot Askön, av honom Per Andersson i Nyhyttan uti Bengtsbo-ängen igen bekommit hade. Anbelangande Mats Olofsson i Bengtsbo, så förnöjer Per Andersson i Nyhyttan honom då de hava fått skifta de övriga deras jordägor sisns emellan.

✓ KLHA, III, AI:2, 30 okt 1657

^{Jöns}
Per Andersson i Bengtsbo i Grytnäs socken presenterade ett testamente, som hans svärmoder hustru Marit i Bengtsbo gjort haver, vilket rättas så vida som de arvingar medgåvo som tillstades voro samtycka, att Jöns skall behålla efter sin svärmoders död vad i löst och fast kan finnas, efter han henne fått hava ni i 21 år och hon lever än, eller hava årligen 10 daler smt för sytning. Men emedan Erik Jonsson hustru Marits andra måg icke var tillstades, ty skola alla vederbörande vara nästa ting tillstades, då och tvist skall slutet bliva.

KLHA, VI, AI:1, opag., 27 maj 1697
KLHA, V, AI:1, f 70v, 30 maj 1688

Per Andersson i Bengtsbo klagade att Per Andersson i Knallasbenning, som äger 1/8-del i hemmanet med honom uti Bengtsbo, orsakar stor ohägnad i hemmanet,

KLRD, 26, f 943v, 19 maj 1690

Förordnades efter påkallan länsmannen Olof Ersson i Södernäfde och Johan Ersson i Nygårdén, som må byta husen och jorden emellan bröderna Per och Erik Andersson i Bengtsbo, då prova de ock om Erik bör hava avrad av Per, och om han illa skött dess jord, eller om han något förfarit av boet, item allt vad de hava ojämnt sig emellan så slutes och räknas då sönner emellan dem.

KLHA, VI, AI:1, opag., 27 maj 1697

Uppviste Brukskassören Lars Hjärpe en obligation, som Erik Andersson i Bengtsbo den 6 juni 1692 givit på 100 daler kmt, vilken han av bokhållaren Westring på kassörens vägnar till jords inlösen bekommit, begärandes inteckning därå, det honom ock till säkerhet uti debitorens här i Bengtsbo havande egendom beviljades.

KLHA, VI, AI:1, opag., 25 maj 1700

Resolverades uti instämnda målet emellan kassören Lars Hjärpe och Anders Matsson samt Per Anderssons änka i Bengtsbo, att emedan bemälde Anders Matsson och Per Anderssons änka efter skrift av den 26 mars 1697 ännu stå skyldiga Erik Andersson i Bengtsbo på dess jordedel 150 daler kmt, och icke heller kassören sin betalning av 100 daler kmt, som han efter bemälde Erik Anderssons klara förskrivning av den 6 juni 1692 intecknad anno 1697 den 28 maj..... .

Mantalslängd för Bengtsbo i Grytnäs socken

Där ej annat anges består familjen av man och hustru

1640
Jöran Matsson 3
Jöns Andersson 2
Per Andersson 3
Olof Persson 1

1650
Per Andersson 3
Jöran Matsson 3

1651
Per Andersson 3
Erik Eriksson 1
Jöns Andersson 1

1652
Per Andersson 3
Jöns Andersson 2

1653
Per Andersson 1s 2d
Jöns Andersson
Erik Eriksson
hustru Kerstin Om 1s
Olof Mårtensson
Russbo Jöran Skräddare

1654
Per Andersson 1s 2d
Staffan Hammarsmed Oh
Jöns Andersson
Erik Eriksson
Mats Eriksson Oh
Olof Mårtensson
Håkan Nilsson
Sven Skräddare

1655
Per Andersson 1s 2d
Staffan Hammarsmed Om Oh
Jöns Andersson
Erik Eriksson
Mats Eriksson
Olof Mårtensson
Jöran Skräddare

1656
Per Andersson 1s 3d
Staffan Hammarsmed om oh
Jöns Andersson 1d
Erik Eriksson
Mats Eriksson
Olof Mårtensson
Jöran Skräddare

1657
Per Andersson 1s 2d
Jöns Andersson 1d
Erik Eriksson
Mats Eriksson
Olof Mårtensson
Jöran Skräddare

1658
Per Andersson 1s 2d
Jöns Andersson 1d
Erik Eriksson
Mats Eriksson
Olof Mårtensson
Jöran Skräddare

1659
Per Andersson 1s 2d
Jöns Andersson 1d
Erik Eriksson Om Oh
Mats Eriksson
Olof Mårtensson
Jöran Skräddare

1660
Per Andersson 1s 3d
Jöns Andersson 1d
Erik Eriksson Om Oh
Mats Eriksson
Olof Mårtensson soldat Om
Jöran Skräddare

1661
Per Andersson 1s 2d
Jöns Andersson 1d
Mats Eriksson
Erik Erikssons hustru Om
Olof Mårtensson Om
Jöran Skräddare

1662
Per Andersson 1s 2d
Jöns Andersson
Erik Eriksson Om Oh
Mats Eriksson
Olof Mårtensson Om
Jöran Skräddare

1663
Per Andersson 2d 1 måg
Jöns Andersson 1s
Mats Eriksson
Olof Mårtensson Om
Johan Skräddare
hustru Malin Jöransdotter Om

1664
Per Andersson Om 2d 2måg
Jöns Andersson
Mats Eriksson
Olof Mårtensson Oh
Jöran Skräddare
hustru Malin Jöransdotter Om 1d

1665
Anders Persson
Jöns Andersson
Germund Eriksson
Mats Eriksson
Olof Mårtensson Oh
Jöran Skräddare
hustru Malin Jöransdotter Om Oh 1s

1666
Per Andersson om oh 1d 1måg
Jöns Andersson Oh
Mats Eriksson
Erik Persson
Germund Eriksson
Olof Mårtensson Om
Jöran Skräddare Om
hustru Malin Jöransdotter Om

1667
Anders Persson
Jöns Andersson
Mats Eriksson
Germund Eriksson
Olof Mårtensson
Jöran Skräddare
hustru Malin Jöransdotter Om Oh 1s

1668
Per Andersson Om Oh 1s 1sh 1d 1m
Jöns Andersson Oh 1s 1sh
Mats Eriksson
Erik Persson ute på landet
Olof Mårtensson Om
Jöran Skräddare
hustru Malin Jöransdotter Om

1669
Per Andersson Om Oh 1s 1sh 1d 1måg
Jöns Andersson Oh 1s 1sh
Mats Eriksson
Olof Mårtensson Om
Jöran Skräddare Oh 1s
hustru Malin Jöransdotter Om 1s
Anders Ersson

1673
Anders Persson
hustru Margareta Om 1d
Anders Jönsson
Anders Ersson
Mats Ersson
Olof Mårtensson Mats Olsson 1s 1sh
Jöran Skräddare Om 1s

1674
Anders Persson
hustru Margareta Om
Anders Jönsson
Anders och Mats Eriksson
Mats Olofsson
Jöran Jöransson
Per Diriksson

1675
Anders Persson
Anders Jönsson
Anders och Mats Eriksson
Mats Olofsson Om
Jöran Jöransson
Per Diriksson

1676
Anders Persson
hustru Margareta Om
Anders Jönsson
Anders Eriksson
Mats Eriksson
Mats Olofsson
Jöran Jöransson
Per Diriksson